

**SVEUČILIŠTE U SPLITU
EKONOMSKI FAKULTET SPLIT**

ZAVRŠNI RAD

SUDSKI REGISTAR

Mentor:

dr. sc. Ratko Brnabić

Student:

Ponoš Joško

4147065

Split, kolovoz, 2017.

SADRŽAJ

1. UVOD.....	3
2. NAČELA SUDSKOG REGISTRA.....	5
3. UPIS I BRISANJE IZ SUDSKOG REGISTRA.....	9
3.1. Upis u sudski registar.....	9
3.1.1. Podaci koji se upisuju u registar.....	11
3.1.2. Postupak upisa u sudski registar.....	16
3.2. Brisanje iz sudskog registra.....	21
4. ZAKLJUČAK.....	28

LITERATURA

1. UVOD

Sudski registar je javna knjiga u koju se upisuju podaci o subjektima (pravnih osoba i trgovaca pojedinaca) za koje je zakonom propisano da se upisuju u sudski registar, te koja sadrži isprave neophodne za upis podataka koji su važni za pravni promet. Registar se sastoji od glavne knjige i zbirke isprava. Dio registra u koji se upisuju podaci o subjektima upisa propisani zakonom naziva se glavna knjiga, a vodi se u pisanom i elektroničkom obliku putem računala. Zbirka isprava je dio registra u koji se pohranjuju isprave dostavljene za upis podataka o subjektima upisa u glavnu knjigu, isprave dostavljene ili sastavljene u postupku upisa, odluke registarskog suda, potpisi trgovca pojedinca, osoba ovlaštenih za zastupanje, prokurista, likvidatora, stečajnog i drugih upravitelja, popis članova i potvrde javnih bilježnika te isprave za koje zakon propisuje da se moraju dostaviti registarskom sudu.

Subjekt upisa je osoba za koju je zakonom propisan upis u registar, podatke o jednom subjektu upisa, odnosno o glavnoj podružnici inozemnog osnivača sadrži registarski uložak na koji se upisuju matični broj subjekta upisa i poslovni broj pod kojim je u upisniku sudskog registra upisana prijava za upis osnivanja. Podružnica je dio subjekta upisa za koju je zakonom propisan upis u registar. Matični broj subjekta upisa je identifikacijski broj koji se svakom subjektu upisa i glavnoj podružnici inozemnog osnivača određuje kod upisa u registar, a jedinstven je, nepromjenjiv i neponovljiv. Podružnica domaćeg osnivača označava se s MBS-om svog osnivača i svojim podbrojem. Osobni identifikacijski broj je stalna identifikacijska oznaka koju pri upisu subjekta upisa i glavne podružnice inozemnog osnivača u registar po službenoj dužnosti određuje i dodjeljuje Ministarstvo financija – Porezna uprava na temelju informacije nadležnog tijela koje obavlja prvi upis.

Upis je svako unošenje jednog ili više podataka o subjektu upisa u glavnu knjigu. Svako trgovačko društvo, pa i društvo s ograničenom odgovornošću, svojstvo pravne osobe stječe upisom u sudski registar. Upis se objavljuje na trošak predlagatelja upisa. Predlagatelj je osoba koja je pokrenula postupak upisa. Sudionik je predlagatelj, osoba o čijim se pravima ili pravnim interesima odlučuje u postupku, te zakonom ovlašteno tijelo. Brisanje je upis kojim subjekt upisa prestaje postojati ili kojim određeni podatak upisan u glavnoj knjizi prestaje važiti.

Izvadak iz registra je ovjerena isprava koja se izdaje iz sudskog registra na propisan način, a sadrži upisane podatke o jednom subjektu upisa koji važe ili koji su važili u nekom trenutku ili u određenom razdoblju. Sustav sudskog registra je složeni informacijski sustav koji širokopojasnom telekomunikacijskom vezom povezuje sve trgovačke sudove. Sustav je izravno povezan sa centralnim OIB aplikacijskim sustavom, registrom godišnjih financijskih izvješća Financijske agencije, »Narodnim novinama«, sustavom e-Tvrtka i sustavom za besplatnu

pravnu

pomoć.

Jedinstvena baza sudskog registra je dio sustava registra koji služi kao središnje mjesto za pohranjivanje registarskih, evidencijskih i statističkih podataka registarskih sudova, kao i isprava i drugih dokaza pohranjenih u elektroničkom obliku u zbirku isprava.¹ Internetska stranica sudskog registra je dio sustava registra putem koje je omogućeno pretraživanje i uvid u javne podatke iz glavne knjige, kao i javno objavljene podatke o sadržaju provedenih upisa u registar, odnosno javno objavljene odluke za koje je zakonom ili odlukama registarskog suda određeno da će se objaviti na način na koji se objavljuju upisi u sudski registar.

¹ Zakon o sudskom registru, Urednički pročišćeni tekst, "Narodne novine", broj 1/95, 57/96, 1/98, 30/99, 45/99, 54/05, 40/07, 91/10, 90/11, 148/13, 93/14 i 110/15, članak 2.

2. NAČELA SUDSKOG REGISTRA

U pružanju pravne sigurnosti svim sudionicima trgovačkog prometa, razvila su se određena načela sudskog registra:

Načelo zakonitosti i obveznosti upisa. Prema ovom načelu u sudski registar se upisuju sva trgovačka društva s podacima određenim u Zakonu, te sve promjene tih podataka. Zakonom se utvrđuje tko su subjekti upisa i koji se podaci upisuju. Sud je dužan obaviti upis u sudski registar ako je prijavu s propisanim sadržajem podnijela ovlaštena osoba u određenom roku od dana kada su se stekli svi uvjeti za upis i ako su priložene potrebne izjave, dokumenti i sl., te ako je zahtjev u skladu sa zakonom. Također kod upisa, sud mora paziti na načelo prvenstva temeljem kojega se prvo upisuje onaj zahtjev za koji je sudu prije podnesena prijava. Ako prijava za upis u registar nije razumljiva, registarski sud upozorit će predlagatelja. Kada registarski sud pozove predlagatelja radi ispravka ili dopune prijave u sud i pri tome vrati prijavu, sastavit će službenu bilješku koju potpisuju predlagatelj i registarski sud. U službenoj bilješci odredit će i rok do kojeg se predlagatelj poziva na ispravak ili dopunu prijave i posljedice, ako tako ne postupi. Ako registarski sud vrati prijavu s priložima predlagatelju bez pozivanja u sud radi ispravka ili dopune, dostavit će mu i zaključak kojim će se odrediti i rok za ponovno podnošenje prijave. Ako predlagatelj u roku kojeg mu je odredio registarski sud ponovno ne podnese prijavu, registarski sud donijet će rješenje kojim se prijava smatra povučenom. Nadalje, registarski sud će zaključkom pozvati predlagatelja na dopunu ili ispravak, u roku koji ne može biti dulji od 60 dana ili 90 dana za dioničko društvo, ako prijava za upis sadrži zahtjev koji ne odgovara propisanim pretpostavkama, ako isprava koja se prilaže uz prijavu ne sadrži sve podatke koji se upisuju u sudski registar ili po sadržaju ne odgovara sadržaju propisanim zakonom ili nije donesena u zakonom propisanom postupku, te ako je prijava za upis iz nekog drugog razloga nedopuštena. Iznimno, registarski sud može odrediti rok dulji od 60 ili 90 dana za dopunu ili ispravak prijave i dokaza, ali ne dulji od šest mjeseci, ako je subjekt upisa uz prijavu za upis u registar dužan priložiti dokaz koji sadrži odobrenje ili suglasnost državnog tijela koja je pretpostavka za upis, ili iz drugih opravdanih razloga. Pravo na žalbu protiv rješenja ima sudionik ili druga osoba koja za to ima pravni interes, a predlagatelj samo kada je zahtjev odbijen ili prijava odbačena. Žalba se može podnijeti u roku od osam dana, ako nije određen drugi rok. Osoba koja smatra da su joj rješenjem o upisu povrijeđena prava i interesi utemeljeni na zakonu, a nije joj dostavljen prijepis rješenja, žalbu može podnijeti u roku 15 dana od dana saznanja za upis, a najkasnije u roku od 60 dana od dana objave upisa. Također, registarski sud neće postupati po prijavi za upis, sve dok predlagatelj ne plati sudsku pristojbu i predujmi troškove objave.

Načelo konstitutivnosti. Činjenice upisane u sudski registar često imaju pravni učinak prema svima od trenutka upisa. To znači da trgovačka društva ne nastaju danom

održane osnivačke skupštine, već upisom u sudski registar. Kada ne bi bilo tako, društvo bi nastalo ugovorom o osnivanju, a upis bi tada imao deklarativno značenje. Također, upisom u sudski registar društvo može u pravnom prometu stjecati prava i obveze, može biti vlasnik pokretnina i nepokretnih stvari, može tužiti i biti tužen te sudjelovati u drugim postupcima, kao npr. prekršajnom postupku.

Načelo javnosti. Sudski registar je javna knjiga te svatko može obaviti uvid ne navodeći razloge ili svrhu u podatke upisane u sudskom registru za svako trgovačko društvo ali i u isprave temeljem kojih je upis obavljen. Podaci koji su upisani u sudski registar moraju biti na propisan način objavljeni i to u „Narodnim novinama“ Republike Hrvatske, te u najmanje još jednom dnevnom listu na trošak predlagatelja upisa. Svrha te odredbe jest da se svakom državljaninu i građaninu Hrvatske mora omogućiti upoznavanje s bitnim sadržajem upisa, a ne samo onima koji zbog naravi posla čitaju „Narodne novine“. Važnost objave upisa je tolika da se treći može pozvati na netočno objavljen podatak ili činjenicu koja je upisana u sudski registar. No to ne može učiniti ako je znao da je objavljeno ne odgovara onome što je upisano u sudski registar. Prema ovom načelu svatko može dobiti i ovjereni prijepis ili fotokopiju podataka upisanih u sudski registar. Javni bilježnik kojem su dostupni podaci u glavnoj knjizi ima iste ovlasti i obveze kao i ovlašteni sudski službenik, te prijepise, kopije, izvatke i potvrde javni bilježnik ovjerava u skladu s odredbama Zakona o javnom bilježništvu. Kako navodi prof.dr.sc. Jakša Barbić² javnost tvrtke ogleda se i u tome što se tvrtku mora upotrebljavati u obliku i sa sadržajem koji je upisan u sudskom registru (čl. 21, st. 1. ZTD-a), a postupanje suprotno tome je prema članku 630. kažnjivo kao prekršaj. Za taj prekršaj može se izreći novčana kazna pravnoj osobi najviše do iznosa od 50.000,00 kuna, a odgovornoj osobi do iznosa od 7.000,00 kuna a ako je učinjena teža povreda propisa radi stjecanja protupravne imovinske koristi novčanom kaznom do iznosa od 50.000,00 kuna. Pored toga, tvrtka se mora istaknuti na poslovnim prostorijama i navesti na poslovnom papiru odnosno na internetskim stranicama

Načelo publiciteta. Načelo publiciteta znači da upis u sudski registar sud mora objaviti (publicirati), čime se podaci iz sudskog registra približuju građanima.³

Načelo stvarnosti (istinitosti). Prema ovom načelu upis u sudski registar mora odgovarati realnom stanju. Tvrdnje koje se upisuju u sudski registar moraju biti istinite i to se pretpostavlja. Zato postoji obveza subjekata upisa da prijava i podaci koje prilažu budu istiniti, a ovlast i obveza suda je da ispita jesu li ispunjeni svi uvjeti za upis, pri čemu svako državno tijelo i strukovna udruženja moraju pružiti sve podatke i pomoć koju sud od njih traži. U sudski registar može se upisati samo ono što zakon dopušta. Zato je ono što se upisuje obligatorno i nema fakultativnog upisivanja, tj. mogućnosti da se upiše sve što stranke zahtijevaju. Sudski registar uređen je prisilnim odredbama i nema mjesta

² Jakša Barbić, „Pravo društva“, Knjiga prva, Opći dio, 3. izmijenjeno izdanje, Zagreb, 2008., str.338.

³ Vilim Gorenc, „Osnove trgovačkog društva“, str.33

dispoziciji stranaka o upisivanju onoga što bi željele mimo zakona. Načelo istinitosti je jedno od najvažnijih načela na kojima se bazira pravni režim tvrtke, te je ono svoje mjesto našlo odmah iz definiranja samog pojma tvrtke.

Načelo povjerenja i sigurnosti. Bez obzira na prethodno načelo stvarnosti (istinitosti) prema kojemu subjekt mora dati istinite podatke, a sud upisati stvarno stanje, može se dogoditi da upis ne odgovara pravom stanju. Razlozi mogu biti (s nakanom ili bez nje) prilaganje podatka koji ne odgovaraju stvarnom stanju stvari, kao na primjer registarski sud, promjene nastale nakon upisa, a ne zahtijevaju promjene upisa, te podnesena prijava prije nego što je promjena upisana i sl. U tom kontekstu načelo povjerenja i sigurnosti znači da se podaci upisani u sudski registar smatraju istinitima i pravovaljanima sve dok se ne izbrišu ili ne upišu promjene, te se nitko ne može pozivati da mu nisu poznati podaci upisani u sudskom registru. Podaci koji se upisuju u sudski registar, koji su određeni Zakonom o sudskom registru, Zakonom o trgovačkim društvima, Zakonom o zadrugama, te drugim zakonima kao npr. stečajnim zakonom su: jedinstveni matični broj subjekta (JMBG); tvrtka (ime pod kojim posluje trgovac pojedinac odnosno trgovačko društvo i pod kojim sudjeluje u prometu), predmet poslovanja (djelatnost koju obavlja trgovac pojedinac odnosno društvo), sjedište (mjesto u kojem društvo ima svoju upravu i odakle se upravlja poslovanjem ili mjesto u kojem društvo obavlja trajno svoju djelatnost a određeno je izjavom o osnivanju društva odnosno društvenim ugovorom odnosno statutom), osobe ovlaštene za zastupanje, te Zakon o trgovačkim društvima određuje za svaki oblik društva druge osobe za zastupanje: članovi uprave društva kod društava kapitala, članovi javnog trgovačkog društva – kod javnog trgovačkog društva te komplementari kod komanditnog društva; pravni odnosi, npr. pravno ustrojbeni oblik, datum usvajanja osnivačkog akta; ostali podaci, npr. datum i vrijeme upisa, registarski sud, broj rješenja, datum pravomoćnosti; zabilježbe, npr. zabilježba spora za utvrđivanje ništavosti društva.

Načelo jedinstvenosti. Sudski registar je javna knjiga koja se vodi na jedinstven način, te bi se trebala voditi jednako za sve sudove unutar države.⁴ Načelo jedinstvenosti tvrtke izraženo je odredbom prema kojoj svaki dio društva mora poslovati pod istom tvrtkom. Tvrtki društva može se dodati oznaka koja upućuje na to da se radi o dijelu društva. Ne traži se svojstvo podružnice, već, jednostavno, da bi društvo iskazalo različitost poslova kojima se bavi u pojedinim pogonima ili npr. poslovnim jedinicama, svojoj tvrtki može dodati oznake kojima pokazuje da ima dijelove koji posluju pod istom tvrtkom, tj. u sklopu istog poduzeća. Svojevrsnu iznimku od načela jedinstvenosti predstavljaju odredbe o tvrtki podružnice. Ona je dio društva bez pravne osobnosti i prema ovom načelu morala bi poslovati pod tvrtkom društva. Međutim, obzirom da je riječ o posebnom dijelu društva koji se kao takav upisuje i u sudski registar, Zakon trgovačkog društva posebno definira

⁴ Gordana Brčić (2004.): Trgovačko pravo, str.7.

tvrtku tog dijela i određuje da isti posluje pod svojom tvrtkom. Takvu iznimku zahtijeva načelo istinitosti, jer stvarno stanje i položaj podružnice (koja se nalazi negdje između cjeline poduzeća i njezina pogona, odnosno odjela) zahtijevaju da se to jasno izrazi i u tvrtki.

Podružnica društva je dio društva pravne osobe izvan njegova sjedišta u kojem društvo trajnije obavlja svoju djelatnost. Podružnica je upisana u sudski registar nadležnog suda prema mjestu sjedišta osnivača i suda nadležnog prema mjestu sjedišta podružnice. Podružnicu može osnovati društvo: u istom mjestu u kojem je i sjedište društva ali mora biti na drugoj adresi (jer se sjedište društva određuje mjestom i adresom) te izvan mjesta u kojem društvo ima sjedište. Podružnica se osniva odlukom društva odnosno odlukom trgovca pojedinca. Aktima društva se ovlast za osnivanje podružnice može dati i osobi ovlaštenoj za vođenje poslova društva. Podaci i dokumenti za podružnicu inozemnog osnivača postaju javno dostupni putem sustava povezivanja središnjih registara, trgovačkih registara i registara trgovačkih društava uspostavljenog u skladu s člankom 4.a stavkom 2. Direktive 2009/101/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o usklađivanju zaštitnih mjera koje, radi zaštite interesa članova i trećih strana, države članice zahtijevaju za trgovačka društva u smislu članka 48. stavka 2. Ugovora, s ciljem izjednačavanja takvih zaštitnih mjera (u daljnjem tekstu: sustav povezivanja registara). Podružnica inozemnog osnivača u komunikaciji putem sustava povezivanja registra ima jedinstveni identifikator na temelju kojeg se može nedvojbeno identificirati. Jedinstveni identifikator sadržava elemente koji omogućavaju identifikaciju države članice u kojoj se nalazi registar, izvornog nacionalnog registra i broja podružnice, odnosno subjekta upisa u tom registru te prema potrebi elemente za sprečavanje pogrešaka u identifikaciji. Vlada Republike Hrvatske uredbom propisuje način utvrđivanja jedinstvenog identifikatora.

3. UPIS I BRISANJE IZ SUDSKOG REGISTRA

3.1. Upis u sudski registar

Prije upisa u sudski registar, osnivači trgovačkog društva poduzimaju određene radnje radi osnivanja trgovačkog društva te nastaje pravna zajednica članova društva – društvo koje je unutrašnje društvo i vanjsko društvo. Takvo društvo koje djeluje od sklapanja pravnog posla do upisa u sudski registar čl.6. Zakona o trgovačkim društvima naziva preddruštvo. Svrha postojanja preddruštva je premošćivanje vremena od kada osnivači počnu poduzimati prve radnje radi osnivanja društva pa sve dok društvo ne bude upisano u sudski registar, a koje radnje su neophodne da bi došlo do osnivanja društva. Naime, da bi društvo moglo nastati potrebno je obaviti određene predradnje kao što su unos stvari i prava u društvo, kupnja ili zakup poslovnog prostora, nabava opreme i sl. Da bi moglo djelovati u pravnom prometu preddruštvo ima organe društva koji poslije postaju organi pravne osobe koja nastane upisom u sudski registar odnosno ako kasnije društvo ima samo članove ti članovi preddruštva postaju članovi novoosnovanog društva. Organi preddruštva djeluju temeljem odredbi statuta. U tijeku trajanja, preddruštvo stječe prava i obveze. Glede stvarnih prava, a posebno prava vlasništva ne postoje izričiti propisi pa bi se vlasništvo moglo steći samo kao suvlasništvo ili zajedničko vlasništvo članova preddruštva. Također, imovina društva je različita od imovine članova preddruštva te imovinu preddruštva čini ukupnost prava koja pripadaju preddruštvu. Dakle, preddruštvo u pravnom prometu može djelovati: u svoje ime i račun budućeg društva pravne osobe koja će nastati upisom u sudski registar te u svoje ime a za račun društva koje će nastati upisom u sudski registar. Preddruštvo prestaje na sljedeće načine: upisom trgovačkog društva u sudski registar s tim da osnovano trgovačko društvo preuzima sva prava i obveze preddruštva, zatim odlukom članova preddruštva o odustajanju od osnivanja društva pravne osobe radi čijeg se osnivanja i osnovalo preddruštvo (ova odluka se mora donijeti suglasno društvenom ugovoru odnosno statutu preddruštva, pri čemu članovi mogu odlučiti da nastave djelovati kao neko drugo društvo u kojem slučaju se ne provodi likvidacija društva), te pravomoćnom odlukom registarskog suda kojom je odbijen upis društva pravne osobe, u kojem slučaju članovi preddruštva moraju provesti postupak likvidacije preddruštva. Za svoje obveze trgovačko društvo odgovara cijelom svojom imovinom. Trgovac pojedinac odgovara kako za one obveze koje su nastale nakon što je upisan u sudski registar tako i za one obveze koje su nastale prije nego je upisan u sudski registar.

U registar se upisuju sljedeće vrste subjekata upisa: javno trgovačko društvo, komanditno društvo, gospodarsko interesno udruženje, dioničko društvo, društvo s ograničenom odgovornošću, trgovac pojedinac, europsko društvo (Societas Europaea, skraćeno SE), europsko gospodarsko interesno udruženje (skraćeno EGIU), europska zadruga (Societas

Cooperativa Europaea, skraćeno SCE), ustanova, zajednica ustanova i zadruge, savez zadruga, kreditna unija, druge osobe za koje je upis propisan zakonom.

Postupak upisa je hitan. Registar sud dužan je predmete, pod jednakim uvjetima, rješavati redosljedom kojim su primljeni u sud, osim u slučajevima propisanim zakonom.

Postupak za upis u registar pokreće se pisanom prijavom s određenim zahtjevom za upis podataka ili zahtjevom za promjenu upisanih podataka, koji se predaje registarskom sudu na papiru ili elektroničkim putem. Prijava se podnosi sudu u roku od 15 dana od dana kada se ispune propisane pretpostavke za upis, ako zakonom nije drugačije propisano. Kada je to zakonom propisano, sud pokreće postupak po službenoj dužnosti. Registar sud dužan je obaviti upis u registar bez odgađanja, ako utvrdi da je prijava ili zahtjev za upis osnovana. Upis ima pravni učinak prema subjektu upisa sljedećeg dana od dana upisa u registar, osim ako zakonom nije drugačije propisano. Ako Zakonom o sudskom registru nije drukčije određeno, na objavu upisa i trenutak kada se smatra da je upis objavljen primjenjuju se odredbe o objavi upisa iz Zakona o trgovačkim društvima. Upis ima pravni učinak prema trećima od dana javne objave upisa. Nitko se ne može pozivati na to da mu nisu poznati podaci upisani u glavnu knjigu registra koji su objavljeni na način propisan Zakonom o sudskom registru. Ako su podaci o upisu u registar netočno objavljeni, treći se može pozvat na ono što je objavljeno, osim ako je znao da objavljeni podaci ne odgovaraju onome što je upisano u registru. Treći se mogu pozivati na isprave i podatke koji nisu objavljeni, osim ako se za njihov učinak zahtijeva da ih se objavi. Također, svaka osoba može se pozvati na stanje upisa u registru glede pravno odlučnih podataka i činjenica koji se sukladno zakonima upisuju u registar, osim one osobe kojoj se dokaže da joj je bilo poznato da se stvarno stanje glede tih podataka razlikuje od stanja upisa u registru. U pogledu radnji poduzetih prije šesnaestog dana nakon dana objave upisa trećoj se osobi ne mogu suprotstaviti upisani podaci ni isprave iz objave ako dokaže da za njih nije mogla znati. Osoba koja je u dobroj vjeri ne može trpjeti štetu zbog toga što se glede pravno odlučnih podataka i činjenica pouzdala u stanje upisa u registru. Za pravni promet koji se ostvaruje preko podružnice mjerodavni su podaci o njoj upisani u registru u kojem je ona upisana i koje objavi registarski sud.

3.1.1. Podaci koji se upisuju u registar

U registru se upisuju podaci propisani zakonom i promjene tih podataka.

Podaci koji se upisuju za sve subjekte upisa su:

1. MBS, OIB,
2. tvrtka, skraćena tvrtka i prijevod tvrtke, odnosno naziv, skraćeni naziv i prijevod naziva,
3. sjedište – mjesto i adresa u Republici Hrvatskoj,
4. predmet poslovanja – djelatnosti subjekta upisa,
5. ime i prezime trgovca pojedinca, odnosno osoba ovlaštenih za zastupanje, njihov OIB i prebivalište te način zastupanja,
6. podružnice,
7. dan predaje potpune financijske isprave, uz navođenje obračunskog razdoblja poslovne godine za koju se predaje, tamo gdje je propisana obveza objavljivanja tih izvješća,
8. zabilježbe,
9. drugi propisani podaci.

Za sve subjekte upisa, osim za trgovca pojedinca, upisuju se sljedeći podaci:

- a) pravno ustrojbeni oblik,
- b) datum usvajanja osnivačkog akta (statuta, društvenog ugovora, ugovora o osnivanju, izjave o osnivanju ili drugog akta) te datum i kratki sadržaj izmjena i dopuna tih akata,
- c) trajanje subjekta upisa, ako je ograničeno,
- d) statusne promjene,
- e) nastanak razloga za prestanak subjekta upisa,
- f) likvidacija,
- g) nastavljanje subjekta upisa,
- h) stečaj – odluke stečajnog suda,
- i) predstečajne nagodbe – rješenje o otvaranju postupka predstečajne nagodbe, rješenje o obustavi postupka predstečajne nagodbe i rješenje o odobravanju predstečajne nagodbe,
- j) prestanak subjekta upisa, uz naznaku razloga za prestanak ili razloga zbog kojeg je određeno brisanje iz registra, posebno:
 - a) pravni temelj, eventualni podaci o pravnom sljedniku,
 - b) rješenje o nakani pokretanja postupka brisanja,
 - c) rješenje o obustavi postupka brisanja,
 - d) rješenje o brisanju.⁵

Osnivači i članovi društva upisuju se u registar ako je to zakonom propisano.

Za njih u registar se upisuju sljedeći podaci: ime i prezime, OIB i prebivalište za fizičke osobe, a za pravne osobe tvrtka ili naziv, sjedište, MBS i OIB, odnosno odgovarajući podaci za strane pravne osobe.

⁵ Zakon o sudskom registru, Urednički pročišćeni tekst, "Narodne novine", broj 1/95, 57/96, 1/98, 30/99, 45/99, 54/05, 40/07, 91/10, 90/11, 148/13, 93/14 i 110/15, članak 24.

Kod upisa prokurista upisuje se: ime i prezime prokuriste, prebivalište, OIB, vrsta prokure, ograničenje prokure na poslovanje jedne ili više podružnica i opoziv prokure.

Podaci o predaji financijskih isprava, osobni podaci i prebivališta o fizičkim osobama i promjene tih podataka preuzimaju se elektroničkim putem od Financijske agencije, matičnih evidencija i upisnika.

Za javno trgovačko društvo upisuju se, uz podatke za sve subjekte upisa, i sljedeći podaci: ime i prezime, prebivalište i OIB, a za pravne osobe tvrtka ili naziv, sjedište, MBS i OIB, odnosno odgovarajući podaci za strane pravne osobe, za svakog člana društva; promjene društvenog ugovora, tvrtke i sjedišta, predmeta poslovanja; stupanje novoga člana u društvo; prestanak članstva u društvu; promjene ovlasti za zastupanje društva; nastanak razloga za prestanak društva; prestanak društva.

Osim podataka koji se upisuju za javno trgovačko društvo za komanditno društvo upisuju se i sljedeći podaci: komanditori – ime i prezime, prebivalište i OIB, a za pravne osobe tvrtka ili naziv, sjedište, MBS i OIB, odnosno odgovarajući podaci za strane pravne osobe, zatim visina te povećanje i smanjenje uloga svakog komanditora.

Osim podataka koji se upisuju za sve subjekte upisa, za dioničko društvo upisuju se i sljedeći podaci:

1. visina temeljnog ili odobrenog kapitala, njegovo povećanje ili smanjenje i s time povezane odluke,
2. ime i prezime članova uprave, zamjenika članova uprave, predsjednika i članova nadzornog odbora društva, odnosno izvršnih direktora, predsjednika i članova upravnog odbora, njihovo prebivalište i OIB,
3. ime i prezime, prebivalište, OIB jedinog dioničara, za strance i broj i oznake osobne identifikacijske isprave i naznaka države koja ju je izdala, a za pravne osobe tvrtka ili naziv, sjedište, MBS i OIB, odnosno odgovarajući podaci za stranu pravnu osobu, te promjene tih podataka ili naznaka da društvo nema samo jednog dioničara,
4. nastavak osnivanja dioničkog društva (datum sklapanja ugovora i datum održavanja glavne skupštine koja ga je odobrila, stvar ili pravo koji se stječu na temelju ugovora i naknada koja se za to daje),
5. prijenos dionica manjinskih dioničara, uz upis odluke o prijenosu dionica upisuje se jedini dioničar,
6. poduzetnički ugovori uz navođenje vrste poduzetničkog ugovora, datuma kada je sklopljen, imena i prezimena, odnosno tvrtke ili naziva druge ugovorne strane, a kod ugovora o prijenosu dijela dobiti, sporazum o visini dobiti koja se prenosi, njegove izmjene i prestanak ugovora,
7. priključenje, prestanak priključenja i s time povezane odluke,
8. statusne promjene (domaće i prekogranično pripajanje i spajanje, podjela, preoblikovanje) i s time povezane odluke,
9. ništetnost društva,
10. nastavljanje društva,

11. upis sudskih odluka,
12. prijenos imovine: na osobe javnog prava uz naznaku odluke glavne skupštine kojom se odobrava ugovor o prijenosu imovine te upis razloga za prestanak društva, te na druge osobe uz naznaku odluke glavne skupštine kojom se odobrava ugovor o prijenosu imovine,
13. ukidanje društva,
14. namjeravano spajanje i pripajanje prijenosom imovine društva na neko društvo kapitala ili na europsko društvo (SE) sa sjedištem u inozemstvu te ispunjenje uvjeta za namjeravano osnivanje Holdinga – SE,
15. ostali podaci propisani zakonom.

Pri povećanju i smanjenju temeljnog kapitala upisuje se: odluka o povećanju temeljnog kapitala ulozima s naznakom iznosa za koji je povećan; povećani temeljni kapital ulozima; odluka o uvjetnom povećanju temeljnog kapitala s naznakom iznosa za koji se izdaju dionice ili osnove na temelju koje se taj iznos izračunava, najnižeg iznosa povećanja tog kapitala ili osnove za utvrđivanje iznosa za koji se izdaju dionice ili najniži iznos za koji se izdaju; odluka o povećanju odobrenog temeljnog kapitala, provedeno povećanje i iznos nakon povećanja; odluka o povećanju temeljnog kapitala iz sredstava društva s naznakom iznosa za koji je temeljni kapital povećan i godišnjeg financijskog izvješća na temelju kojeg se taj kapital povećava; odluka o povećanju temeljnog kapitala ulozima u stvarima i pravima bez revizije povećanja temeljnog kapitala, uz naznaku datuma javne objave odluke o povećanju temeljnog kapitala; odluka o (redovnom) smanjenju temeljnog kapitala s naznakom iznosa za koji se temeljni kapital želi smanjiti; smanjenje temeljnog kapitala, iznos smanjenja i iznos temeljnog kapitala nakon smanjenja; odluka o pojednostavljenom smanjenju temeljnog kapitala, iznos smanjenja i ukupni iznos kapitala nakon smanjenja s naznakom poslovne godine kada je kapital smanjen; provedeno pojednostavljeno smanjenje temeljnog kapitala; odluka o smanjenju temeljnog kapitala povlačenjem dionica, iznos temeljnog kapitala koji se odnosi na povučene dionice i temeljni kapital nakon smanjenja; odluka o smanjenju (ispod najnižeg iznosa) i povećanju temeljnog kapitala; povećanje temeljnog kapitala; ostali podaci propisani posebnim zakonima.

Osim podataka koji se upisuju za sve subjekte upisa za društvo s ograničenom odgovornošću upisuju se slijedeći podaci:

1. ukupni iznos temeljnog kapitala, odobreni kapital, njegovo povećanje ili smanjenje i s time povezane odluke,
2. ime i prezime članova uprave, zamjenika članova uprave, predsjednika i članova nadzornog odbora društva, njihovo prebivalište i OIB, a za strance i broj i oznaka osobne identifikacijske isprave i naznaka države koja ju je izdala,
3. ime i prezime, prebivalište, OIB članova društva a za pravne osobe tvrtka ili naziv, sjedište, MBS i OIB, odnosno odgovarajući podaci za stranu pravnu osobu,
4. ako je za očitovanja volje i primanje pismena u ime društva ovlaštena neka osoba navodi se adresa u Republici Hrvatskoj te njezino ime i prezime, OIB i prebivalište,
5. nastavak osnivanja društva (datum sklapanja ugovora i datum održavanja skupštine),

6. poduzetnički ugovori uz navođenje vrste poduzetničkog ugovora, datuma kada je sklopljen, imena i prezimena, odnosno tvrtke ili naziva druge ugovorne strane, a kod ugovora o prijenosu dijela dobiti, sporazum o visini dobiti koja se prenosi, njegove izmjene i prestanak ugovora,
7. priključenje, prestanak priključenja i s time povezane odluke,
8. statusne promjene (domaće i prekogranično pripajanje i spajanje, podjela, preoblikovanje) i s time povezane odluke i upisi,
9. ništetnost društva,
10. nastavljanje društva,
11. drugi propisani podaci.

Pri povećanju i smanjenju temeljnog kapitala upisuje se: odluka o povećanju temeljnog kapitala ulozima s naznakom iznosa za koji je povećan; povećanje temeljnog kapital ulozima; odluka o povećanju odobrenog temeljnog kapitala, provedeno povećanje i iznos nakon povećanja; odluka o povećanju temeljnog kapitala iz rezervi društva s naznakom iznosa za koji je temeljni kapital povećan; nakana društva da smanji temeljni kapital; smanjenje temeljnog kapitala uz naznaku iznosa za koji je temeljni kapital smanjen te odgovarajući upis odluke članova društva o izmjeni društvenog ugovora i upis izmjene društvenog ugovora; odluka o istodobnom smanjenju i povećanju temeljnog kapitala; ostali podaci propisani zakonom.

Upis osnivanja društva s ograničenom odgovornošću javno se objavljuje na internetskoj stranici na kojoj se nalazi registar.

Podružnica se upisuje u registar suda na čijem je području sjedište osnivača.

Za podružnicu se upisuju sljedeći podaci: tvrtka ili naziv, sjedište, MBS i OIB osnivača, te tvrtka ili naziv i sjedište podružnice; djelatnosti podružnice; ime i prezime, odnosno imena i prezimena, prebivalište i OIB osoba u podružnici ovlaštenih da u poslovanju podružnice zastupaju osnivača; ime i prezime prokuriste čija je prokura ograničena na jednu ili više podružnica, njegovo prebivalište i OIB te opoziv prokure; prestanak podružnice (ako osnivač prestane postojati ili ako donese odluku o prestanku podružnice), te brisanje podružnice.

U registar se upisuju i promjene tih podataka.

Za podružnicu inozemnog osnivača upisuju se sljedeći podaci:

1. tvrtka i sjedište osnivača te tvrtka i sjedište podružnice, a ako osnivač upisuje više podružnica i oznaku »glavna podružnica«, a za ostale podružnice redni broj,
2. naziv registra ili drugog upisnika u kojem je upisan osnivač, uz podatak u kojoj se državi vodi, datum upisa i broj pod kojim se vodi, a ako je osnovan u zemlji u kojoj se ne upisuje u takav registar, naziv javno ovjerene isprave o osnivanju po propisima zemlje u kojoj osnivač ima sjedište,
3. predmet poslovanja osnivača i djelatnost podružnice,
4. ime i prezime, prebivalište, OIB, za osobe ovlaštene za zastupanje osnivača te opseg njihovih ovlasti,

5. ako je osnivač društvo kapitala, visina temeljnog kapitala i iznos uplaćenih uloga, a ako je osnivač društvo osoba ili trgovac pojedinac, imena i prezimena osoba koje osobno odgovaraju za obveze društva, njihovo prebivalište, OIB, broj i oznake osobne identifikacijske isprave i naznaka države koja ju je izdala,
 6. ime i prezime, odnosno imena i prezimena, prebivalište i OIB osoba ovlaštenih da u poslovanju podružnice zastupaju osnivača,
 7. datum odluke o osnivanju podružnice,
 8. dan predaje godišnjih financijskih izvješća osnivača i drugih financijskih isprava, uz navođenje datuma usvajanja,
 9. prestanak podružnice:
 - a) na temelju odluke osnivača,
 - b) na temelju odluka registarskog suda, ako osnivač prestane postojati u zemlji u kojoj ima sjedište ili po propisima te zemlje izgubi poslovnu sposobnost ili pravo raspolaganja imovinom, ako država kojoj pripada osnivač više ne poštuje uzajamnost,
 10. brisanjem podružnice:
 - a) po službenoj dužnosti, ako po pozivu registarskog suda u roku kojeg mu je zato odredio sud ne prijavi promjenu podataka,
 - b) nakon ispunjenja razloga za prestanak podružnice,
 11. ukidanje podružnice.
- Osnivač je dužan svaku promjenu podataka prijaviti registarskome sudu radi upisa u registar.

3.1.2. Postupak upisa u sudski registar

Prijava za upis u registar ili podnesak kojim se traži pohrana potpisa osoba ovlaštenih za zastupanje podnose se sudu u obliku javno ovjerene isprave ili elektroničke prijave i elektroničkog podneska podnesenih sudu elektroničkim putem od javnog bilježnika ili ureda HITRO.HR. Elektronička prijava ili podnesak potpisani naprednim elektroničkim potpisom javnog bilježnika smatraju se javno ovjеровljenom ispravom. Prijava sadrži zahtjev za upis podataka ili zahtjev za upis promjene podataka upisanih u registar. Osniva li se trgovačko društvo ulaganjem ili preuzimanjem stvari i prava bez revizije osnivanja, u prijavi za upis društva u registar mora se navesti da se društvo osniva ulaganjem ili preuzimanjem stvari i prava bez revizije osnivanja. Prijava se ne mora javno ovjeriti ako se odnosi na promjenu poslovne adrese u sjedištu društva, ako se njome dostavljaju samo osobni podaci o predsjedniku i članovima nadzornog odbora, te podaci o naknadno uplaćenim ulozima i uplatama. Takvu prijavu potpisuju osobe koje su po zakonu ovlaštene podnijeti prijavu za upis u registar. Uz prijavu podnose se prilozi propisani zakonom. Prilozi i ostali dokumenti na koje se prijava poziva podnose se uz prijavu na papiru u izvorniku, ovjеровenoj preslici, odnosno prijepisu, u dovoljnom broju primjeraka za sud i sudionike. Ako se prijava podnosi elektroničkim putem, na isti se način podnose i prilozi i ostali dokumenti na koje se prijava poziva, a koji moraju biti istovjetni s izvornim ispravama ili dokumentima. Izvornik prijave i priloga, odnosno njihovi prijepisi ili ovjerene preslike, dostavljaju se u roku od tri dana od dana dodjele poslovnog broja pod kojim je elektronička prijava evidentirana u registarskom upisniku. Kada je zakonom propisano da je za upis u registar potrebna suglasnost, odobrenje, ovlast, potvrda ili neki drugi akt, uz prijavu za upis prilaže se i taj akt. Ako je zakonom propisano donošenje statuta prilikom osnivanja subjekta upisa, statut se prilaže uz prijavu za upis u registar. No, kada je posebnim zakonom propisana mogućnost donošenja statuta nakon upisa u registar, statut se prilaže u roku od 90 dana od dana podnošenja prijave za upis ili prilikom prvog zahtjeva za upis promjene, ako se upis promjene traži prije proteka roka od 90 dana od dana podnošenja prijave. Kada je zakonom propisano da se uz prijavu dostavlja dokaz o unosu uloga uz prijavu se dostavlja: 1. dokaz da su ulogi u stvarima i u pravima unijeti tako da društvo njima može slobodno raspolagati, a ako se unose nekretnine i izvadak iz zemljišnih knjiga koji ne može biti stariji od 8 dana od dana podnošenja prijave za upis u registar, 2. potvrdu kreditne institucije o ulozima plaćenim u novcu.

Prije nego što donese rješenje o upisu, registarski sud ispituje je li udovoljeno pretpostavkama za osnovanost prijave i zahtjeva za upis.

Ako sud utvrdi da nije nadležan za postupanje po prijavi za upis, oglasit će se nenadležnim, i nakon pravomoćnosti rješenja, ustupiti prijavu s priložima nadležnom registarskom sudu. Prijava za upis osnovana je: ako je podnesena od ovlaštene osobe, ako je podnesena u obliku javno ovjerene isprave, osim ako zakonom nije drukčije propisano, ako je prijava s

prilozima podnesena u potrebnom broju primjeraka, ako su isprave priložene kao dokaz donesene u propisanom postupku, ako ima propisani sadržaj, ako su uz prijavu priložene propisane isprave u izvorniku, ovjerenome prijepisu ili u ovjerenoj preslici, i nisu starije od godinu dana. ako je u suglasnosti s odredbama akta kojima se određeni podaci ili promjene upisuju u registar te ako sadrži zahtjev s podacima za koje je propisano da se upisuju u registar.

Zahtjev za upis je osnovan, ako registarski sud utvrdi da su ispunjene zakonom utvrđene pretpostavke za upis u registar.

Rezervacija imena ili naziva pod kojim subjekt upisa namjerava poslovati i sudjelovati u pravnom prometu nakon upisa osnivanja, promjene sjedišta subjekta (preseljenja na područje drugog nadležnog registarskog suda), odnosno promjene imena ili naziva subjekta upisa, obavlja se na temelju prijave za rezervaciju.

Prijavu za rezervaciju imena ili naziva subjekta upisa potpisuju i nadležnom registarskom sudu podnose osobe koje su po zakonu ovlaštene podnijeti prijavu za upis u registar.

Prijava za rezervaciju podnosi se na obrascu koji se ne mora javno ovjeriti. Ona sadrži zahtjev za rezervaciju imena ili naziva subjekta upisa te podatke o predlagatelju. Ako sadrži zahtjev za rezervaciju imena ili naziva upisanih subjekata, u prijavi se navode i podaci o MBS-u i OIB-u subjekta upisa. Također, uz prijavu se dostavlja dokaz o uplati sudske pristojbe propisane za izdavanje potvrda i pisanih obavijesti o podacima iz registra (Zakon o sudskim pristojbama, Tar. br. 28/2). (1) Ako registarski sud nakon provjere imena ili naziva utvrdi da ime ili naziv iz prijave nisu rezervirani, odnosno nisu upisani ili uredno prijavljeni za registraciju, te ako se ime ili naziv za koji se traži rezervacija jasno razlikuju od imena ili naziva drugih subjekta upisa na području istog registarskog suda, registarski sudac će naložiti da se rezervacija imena ili naziva provede u korist podnositelja prijave u Tt upisniku na rok od 30 dana uz naznaku "rezervirano". Ako postupak upisa u registar nije pokrenut u roku od 30 dana, rezervirano ime ili naziv subjekta upisa briše se iz upisnika. Također, ako nisu ispunjeni uvjeti za rezervaciju imena ili naziva, registarski sud će o tome obavijestiti podnositelja prijave, najkasnije u roku tri dana od dana podnošenja prijave. Na posljetku, o rezervaciji imena ili naziva registarski sud izdaje potvrdu u roku od tri dana od dana podnošenja prijave.

Rješenje o upisu u registar mora se donijeti u roku od 15 dana od dana kada je podnesena uredna i po sadržaju osnovana prijava za upis s prilozima, osim ako ne postoje opravdani razlozi za duži rok. Upisi elektroničkim putem provode se u glavnoj knjizi registra bez donošenja rješenja o upisu. Ako je prijava za upis osnivanja društva s ograničenom odgovornošću podnesena elektroničkim putem preko sustava e-Tvrtka, upis se mora provesti u roku od 24 sata od dana primitka prijave. Ako prijava nije bila uredna ili ne sadrži sve što je potrebno da bi se po njoj moglo postupati, navedeni rokovi teći će od dana kad je predlagatelj, nakon što ju je ispravio i dopunio, ponovno podnese u skladu s uputom ili zaključkom kojim ga je sud pozvao da to učini. Rješenje o upisu mora imati uvod, izreku

i uputu o pravnom lijeku. Uvod rješenja sadrži naziv suda, ime i prezime suca, odnosno sudskog savjetnika ili ovlaštenog registarskog referenta, tvrtku ili naziv, MBS, OIB i sjedište, odnosno ime i prezime, OIB i prebivalište predlagatelja i ovlaštenog zastupnika, predmet prijave i datum donošenja rješenja. Ako prijavu podnosi više osoba, uvod rješenja sadrži podatke o osobi koja je prva navedena u prijavi s naznakom "i drugi". Nadalje, uvod rješenja koje se donosi po službenoj dužnosti sadrži naziv suda, ime i prezime suca, odnosno sudskog savjetnika ili ovlaštenog registarskog referenta, propis po kojemu sud postupuje po službenoj dužnosti, subjekt upisa, predmet prijave, datum donošenja i oznaku "po službenoj dužnosti". Izreka rješenja o upisu subjekta upisa u registar, sadrži podatke o tvrtki ili nazivu i sjedištu subjekta upisa, MBS, OIB i odluku o upisu. Također, izreka rješenja o promjeni podataka upisanih u registru sadrži upis koji se mijenja i sadržaj upisa koji taj upis zamjenjuje.

Rješenje mora imati obrazloženje:

- ako se postupak obustavlja zbog povlačenja prijave ili se smatra da je prijava povučena,
- ako se odbacuje ili odbija prijava ili zahtjev za upis,
- ako se odlučuje o međusobno suprotnim zahtjevima sudionika postupka,
- ako se odlučuje o prigovoru protiv rješenja o provedbi postupka brisanja na prijedlog nadležne Porezne uprave ili po službenoj dužnosti,
- ako se odlučuje po službenoj dužnosti, a moraju se opravdati razlozi donošenja.

Obrazloženje rješenja sadrži kratku naznaku zahtjeva i razloge koji opravdavaju donošenje takvog rješenja. Zaključak ima uvod i izreku. Izreka sadrži nalog sudioniku da u određenome roku otkloni nedostatke u prijavi ili dokazu, ili da pribavi odgovarajući dokaz, te druge naloge glede upravljanja postupkom. Izreka sadrži i pravne posljedice, ako se ne postupi po zaključku.

Rješenje i zaključak dostavljaju se predlagatelju i drugim sudionicima na koje se odnosi, s uputom o pravu na pravni lijek protiv rješenja. Ako između podataka upisanih u registru i rješenja postoji nesuglasnost, registarski sud će dostaviti predlagatelju i drugim sudionicima ispravljeni prijepis rješenja s naznakom da se njime zamjenjuje prethodni prijepis rješenja. Očigledne pogreške u rješenju o upisu i u upisu, registarski sud ispravlja rješenjem donesenim po službenoj dužnosti ili na zahtjev subjekta upisa. U napomeni kod dosadašnjeg upisa, upisat će se sadržaj ispravka s uputom na broj rješenja o ispravku. Prijepis ispravljenog upisa sastavni je dio rješenja o ispravku. Sadržaj ispravka mora se objaviti ako se odnosi na bitne podatke.

Pravo na žalbu protiv rješenja ima sudionik ili druga osoba koja za to ima pravni interes, a predlagatelj samo kada je zahtjev odbijen ili prijava odbačena. Žalba se može podnijeti u roku od osam dana, ako Zakonom o sudskom registru nije određen drugi rok. Predaje se u dovoljnom broju primjeraka za sud i protivnu stranu, u slučajevima kada se žalba dostavlja na odgovor, u skladu s pravilima parničnog postupka. Osoba koja smatra da su joj rješenjem o upisu povrijeđena prava i interesi utemeljeni na zakonu, a nije joj dostavljen

prijepis rješenja, žalbu može podnijeti u roku 15 dana od dana saznanja za upis, a najkasnije u roku od 60 dana od dana objave upisa. Povodom žalbe registarski sud može zahtjev za upis riješiti drukčije, ako utvrdi da je žalba predlagatelja osnovana, a nije potrebno provoditi dopunski postupak i ako se time ne vrijeđaju prava drugih osoba utemeljena na pobijanom rješenju. Novim rješenjem zamijenit će se rješenje koje se žalbom pobija. Registarski sud može odbaciti nepravodobnu, nepotpunu ili nedopuštenu žalbu. Također je dužan dostaviti spis sa žalbom drugostupanjskom sudu najkasnije u roku od 15 dana od dana podnošenja žalbe. Rješavajući o žalbi drugostupanjski sud može: 1. odbaciti žalbu kao nepravodobnu, nepotpunu ili nedopuštenu, ako to nije učinio registarski sud, 2. odbiti žalbu kao neosnovanu i potvrditi rješenje registarskog suda, 3. ukinuti rješenje registarskog suda i prema potrebi predmet vratiti na ponovni postupak, 4. ukinuti rješenje registarskog suda i odbaciti prijavu ili 5. preinačiti rješenje registarskog suda. Kada drugostupanjski sud preinači prvostupanjsko rješenje i prihvati zahtjev za upis u registar, u svom rješenju odredit će sadržaj upisa u registar na temelju kojeg će registarski sud obaviti upis u registar. Ako drugostupanjski sud preinači rješenje o upisu prvostupanjskog suda i odbije zahtjev za upis u registar, prvostupanjski sud će po službenoj dužnosti ili na zahtjev osobe koja ima pravni interes donijeti rješenje o brisanju i brisati obavljeni upis ili predložiti likvidaciju subjekta upisa i taj zahtjev zabilježiti u registru. U slučaju da drugostupanjski sud ukine rješenje prvostupanjskog suda, registarski sud će po službenoj dužnosti brisati provedeni upis.

Kada se dioničko društvo preoblikuje u društvo s ograničenom odgovornošću u registar se upisuju sljedeći podaci:

1. tvrtka društva s ograničenom odgovornošću,
2. imena i prezimena, prebivalište i OIB a za pravne osobe tvrtku ili naziv, sjedište, MBS i OIB, odnosno odgovarajuće podatke za strane pravne osobe članove društva,
3. datum odluke o preoblikovanju i usvajanja društvenog ugovora,
4. imena i prezimena, prebivalište i OIB, članova uprave, zamjenika članova uprave i njihove ovlasti u zastupanju te članova nadzornog odbora, ako društvo ima nadzorni odbor,
5. upis brisanja podataka koji su prestali važiti.

U objavi upisa preoblikovanja društva registarski sud će uputiti vjerovnike na njihovo pravo da zahtijevaju osiguranje svojih tražbina. Kada se društvo s ograničenom odgovornošću preoblikuje u dioničko društvo u registar se upisuju sljedeći podaci:

1. tvrtka dioničkoga društva,
2. datum donošenja odluke o preoblikovanju i usvajanju statuta dioničkoga društva,
3. imena i prezimena članova uprave, zamjenika članova uprave, odnosno izvršnih direktora i članova nadzornog, odnosno upravnog odbora dioničkoga društva, njihov OIB, članova uprave te njihove ovlasti u zastupanju,
4. upis brisanja podataka koji su prestali važiti.

Kada se društva kapitala preoblikuju u društva osoba na odgovarajući način se primjenjuju odredbe Zakona o trgovačkim društvima o upisu javnog trgovačkog društva i komanditnog društva u registar. Uz to upisuje se: datum odluke o preoblikovanju i usvajanja društvenog

ugovora, prestanak ovlasti uprave izvršnih direktora i članova nadzornog, odnosno upravnog odbora, tvrtke javnog trgovačkog društva ili komanditnog društva, te se brišu svi podaci koji su prestali važiti.

Kada se društva osoba preoblikuju u društva kapitala na odgovarajući način primjenjuju se odredbe Zakona o trgovačkim društvima o upisu društava kapitala. Uz to upisuje se:

1. tvrtka dioničkog društva ili društva s ograničenom odgovornošću,
2. iznos temeljnog kapitala,
3. imena i prezimena članova uprave, zamjenika članova uprave, predsjednika i članova nadzornog odbora, odnosno izvršnih direktora i članova upravnog odbora dioničkoga društva, njihov OIB, a za članove uprave, odnosno izvršne direktore i njihove ovlasti u zastupanju,
4. imena i prezimena članova društva s ograničenom odgovornošću, njihov OIB,
5. datum odluke o preoblikovanju i usvajanju statuta odnosno društvenog ugovora,
6. brišu se svi podaci koji su prestali važiti.

Svi podaci upisuju se pod istim MBS i OIB koji je dodijeljen subjekt upisa koji se preoblikuje kod upisa osnivanja.

Prijavu za upis priključenja s propisanim priložima podnose uprava, odnosno izvršni direktori i predsjednik nadzornog, odnosno upravnog odbora priključenog društva u registar u kojem je to društvo upisano. Registar sud će odbiti upis priključenja u registar ako sve dionice u društvu odnosno jedini udio u društvu drži društvo čije sjedište je izvan Republike Hrvatske. Ako upisom priključenja u registar sve dionice, odnosno udjeli prelaze na glavno društvo, zajedno s prijavom za upis priključenja podnosi se prijava za upis jedinog dioničara ili člana društva. Upis jedinog dioničara ili člana društva provodi se nakon upisa odluke o priključenju i to upisom imena i prezimena, prebivališta i osobnog identifikacijskog broja, za pravnu osobu tvrtku ili naziv, sjedište, MBS i OIB, odnosno odgovarajuće podatke za strane pravne osobe članova društva. U objavi upisa odluke o priključenju vjerovnici se upućuju na njihova prava. U registar se upisuje prestanak priključenja i razlozi zbog kojih je do toga došlo te vrijeme prestanka priključenja: odlukom skupštine priključenoga društva, ako glavno ili priključeno društvo više nije dioničko društvo ili društvo s ograničenom odgovornošću sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, ako glavno društvo više ne drži sve dionice, odnosno udjele priključenoga društva, te prestankom glavnoga društva.

3.2. Brisanje iz sudskog registra

Registarski sud će po službenoj dužnosti, na zahtjev osobe koja ima pravni interes ili ovlaštenog tijela ili osobe, brisati ili promijeniti podatke u registru, ako se uslijed izmjene zakona ili odlučnih činjenica ispune pretpostavke za upis brisanja ili promjene tih podataka. Nakon pokretanja tog postupka, registarski sud će zaključkom pozvati subjekt upisa, da u roku koji ne može biti dulji od 30 dana podnese prijavu za izmjenu upisanih podataka. U istom roku, subjekt upisa može se očitovati na zaključak.

Rješenje o brisanju ili promjeni podatka u registru donijet će registarski sud, ako ne prihvati razloge navedene u očitovanju ili ako subjekt upisa u roku koji mu je za to određen ne postupi u skladu sa zaključkom. Upis u registar obaviti će se po pravomoćnosti rješenja o promjeni ili brisanju podatka.

Ako zahtjev za izmjenu upisanog podatka nije osnovan, registarski sud donijet će rješenje o odbijanju zahtjeva za brisanje ili za upis promjene upisanog podatka.

Prestanak subjekta upisa zbog proteka vremena trajanja ili odluke članova subjekta upisa mora se bez odgađanja prijaviti registarskom sudu, a ako odluku o tome donosi sud, odluka se upisuje u registar po službenoj dužnosti. Kad subjekt upisa ne podnese sudu prijavu za upis razloga za prestanak društva, koju je po zakonu dužan podnijeti, registarski sud će po službenoj dužnosti pokrenuti postupak za upis toga razloga u registar. U tom slučaju, registarski sud će pozvati subjekt upisa da podnese prijavu u roku od 15 dana od dana primitka zaključka. Ako subjekt upisa ne postupi po prvom pozivu, registarski sud će ga ponovo pozvati da to učini uz upozorenje da će po proteku ostavljenog roka, koji ne može biti duži od 15 dana, po službenoj dužnosti upisati u registar da je nastao razlog za prestanak subjekta upisa i da će se u posebnom izvanparničnom postupku na prijedlog registarskog suda imenovati likvidator. Ako registarski sud utvrdi da postoje razlozi za prestanak subjekta upisa, donijet će rješenje o upisu nastanka razloga za prestanak subjekta upisa, imenovanju likvidatora i promjeni tvrtke ili naziva s naznakom "u likvidaciji". Kada registarski sud utvrdi da nema osnova za upis razloga za prestanak subjekta upisa, rješenjem će obustaviti postupak. Pravomoćno rješenje o prestanku subjekta upisa objavljuje se na internetskoj stranici na kojoj se nalazi sudski registar. Prijavu za brisanje subjekta upisa nakon zaključenog postupka likvidacije, podnose likvidatori. Registar sud će po službenoj dužnosti ili na zahtjev osobe koja ima pravni interes pokrenuti postupak brisanja subjekta upisa nakon zaključene likvidacije, ako nisu podnesene prijave za takvo brisanje. Nakon provedene likvidacije, registarski sud će zaključkom pozvati ovlaštenog zastupnika subjekta upisa u likvidaciji, da sudu podnese prijavu za brisanje u roku koji ne može biti dulji od 30 dana. Kada ovlaštena osoba ne podnese sudu prijavu u određenom roku, a registarski sud utvrdi da je likvidacija zaključena, po pravomoćnosti rješenja o brisanju provest će upis brisanja subjekta upisa. Registar sud će po službenoj dužnosti upisati rješenja iz stečajnog postupka koja se po posebnom zakonu obvezno upisuju u registar. Kada registarski sud upisuje u registar rješenje o otvaranju stečajnog postupka, upisat će uz tvrtku ili naziv naznaku "u stečaju",

stečajnog upravitelja, te brisati prethodno upisanu upravu, odnosno nadzorni odbor, ili upravni odbor i izvršne direktore. Registariski sud će po službenoj dužnosti brisati subjekt upisa nakon što stečajni sudac dostavi pravomoćno rješenje o zaključenju stečajnog postupka.

Registariski sud će po službenoj dužnosti provesti postupak brisanja subjekta upisa:

1. ako nema imovinu, odnosno ako ima imovinu neznatne vrijednosti,
2. ako se u propisanom roku nije uskladio s propisom s kojim se trebao uskladiti,
3. ako tri godine zaredom nije postupio po zakonskoj obvezi da objavi svoja godišnja financijska izvješća s propisanom dokumentacijom, ako je propisana obveza objavljivanja tih izvješća,
4. ako inozemni osnivač podružnice tri godine zaredom nije postupio po zakonskoj obvezi da registarskom sudu u koji je podružnica upisana dostavi radi upisa predaje svoja godišnja financijska izvješća i druge financijske isprave čije je objavljivanje zakonom propisano.

Postupak brisanja provodi se na temelju rješenja o pokretanju postupka brisanja kojim sud priopćava nakanu da će subjekta upisa brisati iz registra. Rješenje o pokretanju postupka brisanja upisuje se u registar i javno objavljuje na internetskoj stranici registra. Objava rješenja o pokretanju postupka brisanja na internetskoj stranici registra ima učinak dostave rješenja subjektu upisa i priopćenja registarskog suda zakonskim zastupnicima subjekta upisa.

Subjekt upisa nad kojim je pokrenut postupak brisanja i svaka osoba koja ima opravdani interes da se subjekt upisa ne briše iz registra može izjaviti prigovor protiv rješenja o pokretanju postupka brisanja: ako ne postoje razlozi za brisanje (navedeni ranije), ako je nad subjektom upisa otvoren postupak likvidacije, predstečajne nagodbe ili stečajni postupak, ili ako je podnesen prijedlog za otvaranje postupka predstečajne nagodbe ili stečajnog postupka.

Registariski sud o podnesenom prigovoru odlučuje rješenjem koje dostavlja podnositelju prigovora po pravilima o dostavi pismena.

Registariski sud će odbaciti prigovor protiv rješenja o pokretanju postupka brisanja: ako je podnesen nakon isteka roka za izjavljivanje prigovora ili ako je podnesen od osobe koja nije zakonski zastupnik subjekta ili nije opravdala interes da se subjekt upisa ne briše iz registra.

Ako je prigovor izjavljen zbog postojanja prijedloga za otvaranje postupka predstečajne nagodbe ili stečajnog postupka, registarski sud će zastati s postupkom do pravomoćnosti odluke o prijedlogu za otvaranje postupka predstečajne nagodbe ili stečajnog postupka.

Registariski sud će uvažiti prigovor i obustaviti postupak brisanja: – ako je do isteka roka za izjavljivanje prigovora ispunjena zakonska obveza da tri godine zaredom nije postupio po zakonskoj obvezi da objavi svoja godišnja financijska izvješća s propisanom dokumentacijom

– ako je otvoren postupak predstečajne nagodbe ili stečajni postupak, a prigovor je izjavljen

zbog postojanja prijedloga za otvaranje postupka predstečajne nagodbe ili stečajnog postupka

– u drugim slučajevima, ako utvrdi da je prigovor osnovan i da ne postoji razlog za brisanje. Rješenje o obustavi postupka brisanja se javno objavljuje na internetskoj stranici registra. Na temelju pravomoćnog rješenja o obustavi postupka brisanja, registarski sud će po službenoj dužnosti brisati upis rješenja o pokretanju postupka brisanja. Registarski sud će, osim u postupku brisanja subjekta upisa koji se u propisanom roku nije uskladio s propisom s kojim se trebao uskladiti, donijeti rješenje o brisanju subjekta upisa iz registra bez likvidacije:

– ako subjekt upisa u roku od šest mjeseci nakon što mu sud priopći nakanu da će ga brisati iz sudskog registra ne učini vjerojatnim da ima imovinu,
– ako nije podnesen prigovor ili je izjavljeni prigovor odbačen,
– ako je prijedlog za otvaranje postupka predstečajne nagodbe ili stečajnog postupka odbačen ili odbijen,

– u drugim slučajevima ako utvrdi da prigovor nije osnovan i da postoji razlog za brisanje. U postupku brisanja subjekta upisa koji se u propisanom roku nije uskladio s propisom s kojim se trebao uskladiti, sud će rješenjem imenovati likvidatora koji će provesti likvidaciju uz odgovarajuću primjenu odredbi Zakona o trgovačkim društvima. Troškove likvidacijskog postupka predujmit će subjekt upisa ili druga osoba koja je učinila vjerojatnim da subjekt upisa ima imovinu. Ne predujmi li se iznos potreban za pokriće troškova likvidacije, sud može odrediti da se troškovi likvidacije namire iz imovine subjekta upisa.

Rješenje o brisanju subjekta upisa se javno objavljuje na internetskoj stranici registra. Objava rješenja o brisanju subjekta upisa na internetskoj stranici registra ima učinak dostave rješenja subjektu upisa i njegovim zakonskim zastupnicima. Upis brisanja subjekta upisa provodi se u glavnu knjigu registra nakon pravomoćnosti rješenja. Protiv rješenja o brisanju subjekta upisa iz registra subjekt upisa i njegovi zakonski zastupnici imaju pravo na žalbu. Pokaže li se nakon brisanja subjekta upisa iz registra da on ima imovinu koju bi trebalo unovčiti radi podjele vjerovnicima i osobama koje su imale udjele u brisanom subjektu upisa, provodi se likvidacija nad tom imovinom. Postupak nad likvidacijskom imovinom okončava se donošenjem rješenja o zaključenju postupka likvidacije nad imovinom brisanog subjekta upisa. Na likvidacijsku imovinu na odgovarajući način primjenjuju se odredbe Stečajnog zakona o stečajnoj masi nakon zaključenja stečajnog postupka. Ako likvidator u postupku likvidacije nad imovinom pravne osobe koja je brisana iz sudskog registra na temelju prijavljenih tražbina utvrdi da imovina nije dovoljna za namirenje svih tražbina vjerovnika s kamatama, odmah će obustaviti likvidaciju i predložiti otvaranje stečajnog postupka nad stečajnom masom. Na taj stečajni postupak na odgovarajući način primjenjuju se odredbe Stečajnog zakona o naknadnoj diobi.

Registarski sud će po službenoj dužnosti ili na zahtjev ovlaštene osobe brisati upis: ako je obavljen bez podnošenja propisane prijave ili isprave koja se po zakonu morala priložiti prijavi, te ako podnesena prijava ili isprava ne sadrži podatke čiji se upis prijavom traži i u drugim slučajevima kada nije bio osnovan ili je kasnije postao neosnovan.

Osoba koja ima pravni interes može podnijeti registarskom sudu zahtjev za brisanje upisa u roku od 15 dana od dana saznanja za upis, a najkasnije u roku od 60 dana od dana objave upisa na internetskoj stranici na kojoj se nalazi sudski registar.

Registarski sud može pokrenuti postupak za brisanje obavljenog upisa najkasnije u roku od tri godine od dana upisa.

U slučaju da sud pravomoćnom presudom utvrdi da je odluka glavne skupštine, odnosno skupštine društva nišetna, upis presude provodi se na temelju prijave uprave, odnosno izvršnih direktora. Ako je odlukom mijenjan statut, odnosno društveni ugovor, registarskom sudu treba podnijeti prijavu za upis izmjena statuta odnosno društvenog ugovora s odgovarajućim odlukama, presudom i potpunim tekstom statuta, odnosno društvenog ugovora, ovjerenih od javnog bilježnika koji potvrđuje da su u njima uzeti u obzir presuda i sve dotadašnje izmjene statuta, odnosno društvenog ugovora. U registar se upisuje presuda i izmjene i dopune statuta, odnosno društvenog ugovora. Nadalje, ako parnični sud na prijedlog društva rješenjem dopusti da se odluka za koju se tužbom traži utvrđenje nišetnosti upiše u registar i da njezin nedostatak ne utječe na učinak upisa, registarski sud je dužan provesti upis bez odgađanja. Društvo je uz prijavu za upis dužno dostaviti odluku i rješenje parničnog suda. Pokaže li se tužba za pobijanje osnovanom, ne može se zahtijevati brisanje upisa odluke u registar. Tužbom se može tražiti utvrđenje nišetnosti upisa, ako je upis obavljen na temelju lažne isprave, ako su u ispravi na temelju koje je obavljen upis navedeni neistiniti podaci ili isprava ne sadrži podatke potrebne za upis, ako je isprava potvrđena ili izdana u nezakonito provedenom postupku, ako je nezakonito provedena radnja o kojoj se podaci upisuju u registar, ili ako postoje drugi zakonom propisani razlozi. Tužbu može podnijeti osoba koja ima pravni interes za utvrđenje nišetnosti upisa. Tužba se podnosi u roku od 30 dana od dana kada je tužitelj saznao za razloge nišetnosti, ali se ne može podnijeti nakon proteka roka od tri godine od dana upisa. Sud koji je donio pravomoćnu presudu kojom je utvrđena nišetnost upisa dužan je u roku od 15 dana od pravomoćnosti presudu dostaviti registarskom sudu. Registar sud donosi po službenoj dužnosti rješenje o upisu zabilježbe nišetnosti upisa osnivanja, ako je pravomoćnom presudom utvrđena nišetnost upisa osnivanja subjekta upisa.

Svaki subjekt upisa treba podnijeti registarskom sudu prijavu za upis pripajanja. Subjekt upisa – preuzimatelj ovlašten je podnijeti prijavu za upis pripajanja i kod registarskog suda u kojem je upisan pripojeni subjekt upisa. Prijavi za upis pripajanja moraju se priložiti isprave propisane zakonom u originalu, javno ovjerenoj preslici ili prijepisu s pripadajućim odlukama o pripajanju, a ako je za pripajanje potrebno odobrenje zakonom propisanog tijela i to odobrenje. Pripajanje se može upisati kod registarskog suda u kojemu je upisan

subjekt upisa – preuzimatelj tek nakon što se pripajanje upiše kod registarskog suda pripojenog subjekta. Kada je radi provođenja pripajanja povećan temeljni kapital preuzimatelja, pripajanje se ne može upisati u registar prije nego što se u taj registar ne upiše povećanje temeljnog kapitala. U slučaju da je zakonom propisano imenovanje povjerenika za primanje dionica koje se moraju dati i za primanje doplate u novcu, pripajanje se može upisati u registar nakon što povjerenik u obliku javnobilježničke isprave izjavi da je u posjedu dionica te da je primio doplate u novcu. Registarski sud subjekta koji se pripaja nakon donošenja rješenja o upisu pripajanja, primjerak svoga rješenja o upisu dostavlja registarskom sudu kod kojeg je upisan preuzimatelj i po službenoj dužnosti upisuje zabilježbu da će pripajanje biti pravovaljano tek nakon što se upiše u registar suda preuzimatelja. Ako se preuzimatelju pripaja subjekt upisan u registru istoga suda, taj će sud po službenoj dužnosti upisati spomenutu zabilježbu kod subjekta koji se pripaja. Po primitku rješenja o upisu pripajanja od registarskog suda kod kojeg je upisan subjekt koji se pripaja, registarski sud kod kojeg je upisan preuzimatelj donosi rješenje o upisu pripajanja i po službenoj dužnosti u dio upisa »zabilježba«, naznačuje naziv registarskog suda pripojenog subjekta i tvrtku ili naziv subjekta koji se pripaja te njegovo sjedište, MBS i OIB, a primjerak svoga rješenja o upisu pripajanja dostavlja registarskom sudu pripojenog subjekta. Ako se preuzimatelju pripaja subjekt upisan u registru istoga suda, primjerak rješenja o upisu odlaže se u registarski uložak pripojenog subjekta. Registarski sud sjedišta pripojenog društva po primitku rješenja o upisu pripajanja u registar suda preuzimatelja po službenoj dužnosti upisuje kada je pripajanje upisano u registarskom sudu preuzimatelja, te upisuje brisanje pripojenog društva i dostavlja zbirku isprava na papiru, bez omota registarskom sudu koji je proveo upis pripajanja. Odredbe koje se odnose na upis članova društva u društvu s ograničenom odgovornošću odgovarajuće se primjenjuju i na upis svih članova pripojenog društva u društvu preuzimatelju. U tom slučaju prijava za upis pripajanja društva preuzimatelja mora sadržavati i podatke o svim članovima društva preuzimatelja; za fizičke osobe ime i prezime, prebivalište i OIB, a za pravne osobe tvrtku ili naziv, sjedište, MBS i OIB, odnosno odgovarajuće podatke za strane pravne osobe. Rješenja o upisu pripajanja objavljuju se na internetskoj stranici na kojoj se nalazi sudski registar. U objavi upisa pripajanja društava kapitala sudovi su dužni upozoriti vjerovnike na njihovo pravo da zahtijevaju osiguranje. Upis prekograničnog pripajanja i spajanja provodi se po pravilima propisanim u člancima 549.i i 549.j Zakona o trgovačkim društvima. Ako pripojeno društvo ima registrirano sjedište u Republici Hrvatskoj, registarski sud na čijem je području sjedište toga društva nadzire sve radnje u postupku pripajanja koje provodi pripojeno društvo, i to:

1. da je zajednički plan pripajanja najmanje mjesec dana prije sazivanja skupštine dostavljen u registar i uredno objavljen, osim ako je cijelo vrijeme bio dostupan internetskoj stranici društva,
2. da je prijavu za upis pripajanja podnijela uprava, odnosno izvršni direktori pripojenog društva i da su joj priložene sljedeće isprave:
 - zapisnik glavne skupštine s odlukom kojom se daje suglasnost na pripajanje,
 - dokaz (ili izjavu) da traju postupci sudskog ispitivanja omjera zamjena dionica, odnosno poslovnih udjela i o ostvarivanju posebnih prava dioničara, odnosno članova društva.

Ako je pripojeno društvo radnje u postupku provelo u skladu sa zakonom, registarski sud upisuje u registar pripajanje uz zabilježbu da će pripajanje biti valjano tek uz ispunjenje uvjeta koje propisuje pravo države mjerodavno za društvo preuzimatelja upisano, te podataka o nadležnom tijelu kojoj je nadležno za upis društva preuzimatelja. Upis pripajanja javno se objavljuje onako kako se objavljuju podaci o upisu u registar. U objavi upisa pripajanja registarski sud mora navesti:

- da traju postupci sudskog ispitivanja omjera zamjena dionica, odnosno poslovnih udjela i podatke o ostvarivanju posebnih prava dioničara, odnosno članova društva,
- da će pripajanje biti valjano tek uz ispunjenje uvjeta koje propisuje pravo države koje je mjerodavno za društvo preuzimatelja.

Objava upisa pripajanja smatra se potvrdom da su valjano i u potpunosti obavljene sve potrebne radnje u postupku pripajanja pripojenog društva koje ima sjedište u Republici Hrvatskoj. Pripojeno društvo mora nadležnom tijelu u državi u kojoj je registrirano sjedište društva preuzimatelja dostaviti ranije spomenutu potvrdu najkasnije u roku od šest mjeseci od kada mu ona bude izdana, a zajedno s njome i zajednički plan pripajanja koji je odobrila skupština. Nakon što od nadležnog tijela u državi u kojoj je registrirano sjedište društva preuzimatelja primi obavijest da su nastupile pravne posljedice pripajanja, registarski sud bez odgađanja po službenoj dužnosti upisuje u registar zabilježbu kada je pripajanje upisano i kod kojeg nadležnog tijela sjedišta društva preuzimatelja, te nadležnom tijelu za društvo preuzimatelja dostavlja zbirku isprava pripojenoga društva. Ako društvo preuzimatelja ima registrirano sjedište u Republici Hrvatskoj, registarski sud na čijem je području upisano sjedište toga društva nadzire provedbu postupka pripajanja, a osobito mora provjeriti da su društva koja sudjeluju u pripajanju valjano usvojila zajednički plan pripajanja te da su uređena pitanja o suodlučivanju zaposlenih. Prijavu za upis pripajanja podnosi uprava društva, odnosno izvršni direktori i predsjednik nadzornog odbora ako društvo ima taj organ, Prijavi za upis moraju se priložiti:

- zajednički plan pripajanja,
- potvrde nadležnog tijela u državi u kojoj je registrirano sjedište društva koje se pripaja,
- zapisnik glavne skupštine s odlukom kojom se daje suglasnost na pripajanje,
- izvješće o pripajanju s izvješćem radnika, ako su radnici ili njihovi predstavnici dali mišljenje na izvješće o pripajanju,
- izvadak ili potvrdu nadležnog tijela o tvrtki, pravnom obliku i broj pod kojim se u očevidniku vodi pripojeno društvo.

Nakon upisa pripajanja u registar, registarski sud po službenoj dužnosti obavještava nadležno tijelo o provedenom upisu pripajanja uz zahtjev da mu se dostavi zbirka isprava pripojenog društva.

Kada društvo, odnosno subjekt upisa prestane postojati podjelom na dva ili više novih društava, odnosno subjekata upisa koji se osnivaju radi provođenja razdvajanja, prijave za upis podjele u registar podnose članovi uprave, odnosno izvršni direktori i predsjednici nadzornog odnosno upravnog odbora, ako društvo ima taj organ, svih društava koja sudjeluju u podjeli. Prijava se podnosi registarskom sudu nadležnom po mjestu sjedišta

društva koje se dijeli i sadrži podatke propisane Zakonom o trgovačkim društvima. Prijava i prilozi podnose se u onoliko primjeraka koliko se novih subjekata upisa osniva radi provođenja podjele, uz jedan primjerak prijave i svih priloga za registarski sud kod kojeg je upisan subjekt upisa koji se dijeli. U registar suda nadležnog po mjestu sjedišta subjekta upisa koje se dijeli istodobno se upisuju podjela i osnivanje novih subjekata upisa. Pri upisu novih subjekata upisa upisuje se naznaka da se oni osnivaju u postupku provođenja podjele. Ako se radi o upisu novih društava s ograničenom odgovornošću u registar se za sve članove društva ili jedinog osnivača upisuju ime i prezime, prebivalište i OIB a za pravne osobe tvrtku ili naziv, sjedište, MBS i OIB, odnosno odgovarajući podaci za strane pravne osobe. Isti podaci se upisuju ako se osnivaju društva s jednim dioničarom. O upisu osnivanja novih subjekata upisa registarski sud nadležan po mjestu sjedišta subjekta upisa koji se dijeli upućuje primjerak rješenja o podjeli i rješenja o osnivanju novih subjekata upisa s prijavom i priložima registarskom sudu nadležnom po mjestu sjedišta pojedinog novog subjekta upisa. U objavi upisa podjele registarski sud je dužan upozoriti vjerovnike na njihova prava. Ako se u registar upisuje podjela s odvajanjem, registarski sud nadležan po mjestu sjedišta subjekta upisa koje se dijeli, pored upisa podjele subjekta upisa i osnivanja novih subjekata upisa, upisuje odgovarajuće promjene statuta odnosno društvenog ugovora društva koje se dijeli i smanjenje temeljnog kapitala, ako je to smanjenje bilo predviđeno planom podjele. Ako se radi o upisu novih društava s ograničenom odgovornošću u registar se za sve članove društva ili jedinog osnivača fizičke osobe upisuju imena i prezimena, te prebivalište i OIB, a za pravne osobe tvrtku ili naziv, sjedište, MBS i OIB, odnosno odgovarajući podaci za strane pravne osobe. Isti podaci se upisuju ako se osnivaju društva s jednim dioničarom. Na podjelu s preuzimanjem odgovarajuće se primjenjuju odredbe o podjeli s osnivanjem i odredbe o pripajanju društava kapitala s time da se postojeća društva smatraju društvom preuzimateljem koja uz odgovarajuće promjene svojih akata i temeljnog kapitala trebaju prihvatiti ugovor o podjeli i preuzimanju. Prijavu za upis podjele u registar može podnijeti svaki subjekt upisa sudionika podjele. Kod podjele razdvajanjem subjekt upisa koji se dijeli prestaje postojati brisanjem društva iz registra, bez provođenja likvidacije, po službenoj dužnosti, nakon upisa podjele u registar.

4. ZAKLJUČAK

Svako trgovačko društvo, pa i društvo s ograničenom odgovornošću svojstvo pravne osobe stječe upisom u sudski registar. Stjecanjem pravne osobnosti može stjecati prava i obveze te ono pravno time nastaje. Za razdoblje između sklapanja društvenog ugovora i njegova upisa u sudski registar ono ima svojstva preddruštva. Da bi trgovačko društvo moglo djelovati u pravnom prometu kao pravna osoba, Zakon o trgovačkim društvima određuje da mora biti upisano u sudski registar koji vodi registarski sud na čijem je području sjedište subjekta upisa (u postupku u prvom stupnju odlučuje sudac pojedinaca, a u drugom vijeće sastavljeno od trojice sudaca). Sudski registar ima dvije funkcije, javnu – jer se svakom tko želi omogućuje uvid u sudski registar kako bi se mogao upoznati sa činjenicama glede pojedinog subjekta, te kontrolnu funkciju – je sud ispituje odgovaraju li podaci iz prijave za upis stvarnom stanju glede subjekta pa u slučaju kada utvrdi da odgovaraju stvarnom stanju dozvoljava upis zatraženih podataka.

Upisom u sudski registar subjekt upisa dobiva svoj matični broj – MB, koji broj subjekt upisa dobiva rješenjem suda o upisu osnivanja, i koji je jedinstven. Podružnice subjekta upisa domaćeg osnivača označavaju se matičnim brojem subjekta upisa i svojim podbrojem, a prva podružnica inozemnog osnivača označava se matičnim brojem a sve ostale podružnice tog inozemnog osnivača matičnim brojem prve podružnice i svojim podbrojem.

Upisom u sudski registar društvo može u pravnom prometu stjecati prava i obveze, može biti vlasnik pokretnina i nepokretnih stvari, može tužiti i biti tužen te sudjelovati u drugim postupcima, kao npr. prekršajnom postupku.⁶

Ukratko, postupak upisa u sudski registar provodi se na dva načina:
- podnošenjem prijave ovlaštene osobe i to u zakonskom roku od 15 dana od dana kada se ispune materijalnopravne pretpostavke za upis koje pretpostavke su određene zakonom
- pokretanjem postupka po službenoj dužnosti u slučajevima određenim zakonom, npr. temeljem čl.423.toč.6. sud može po službenoj dužnosti društvu s ograničenom odgovornošću postaviti privremenog upravitelja te nakon što sud utvrdi da je prijava dopuštena i da ispunjava sve propisane uvjete za upis, registarski sud donosi rješenje o upisu. Protiv rješenja suda moguće je uložiti žalbu i to: sudionik u postupku ili druga osoba koja ima pravni interes a predlagatelj jedino kada mu je odbijen zahtjev ili odbačena prijava za upis.

Prijava za upis osnivanja društva s ograničenom odgovornošću strogo je formalna, ona mora biti ovjerena po javnom bilježniku. Prijava se mora podnijeti na obrascu „PO“ propisanom Pravilnikom o načinu upisa u sudski registar. Prijava se podnosi u dva primjerka. Prijava za upis društva s ograničenom odgovornošću u sudski registar sadrži naziv „prijava za upis u sudski registar“, naziv suda kojemu se prijava podnosi, podatke o

⁶ Gordana Brčić (2004.): Trgovačko pravo, str.9.

predlagatelju koji prijavu podnosi, njegovo prebivalište, odnosno ukoliko prijavu trgovačko društvo koje je osnivač društva s ograničenom odgovornošću, ono navodi svoju tvrtku kao podnositelja prijave i svoje sjedište. Prijava nadalje mora sadržavati tvrtku društva s ograničenom odgovornošću čiji se upis prijavljuje, predmet prijave. Prijava sadrži i popis priloga koji se prijavi prilažu, te potpise ovlaštenih osoba za društvo s ograničenom odgovornošću na koje se prijava odnosi.

Zakon o sudskom registru uređuje i slučajeve u kojima može doći do brisanja i promjene podataka u sudskom registru (radi prestanka subjekta upisa), a što registarski sud može provesti po službenoj dužnosti ili pak na zahtjev stranke. U slučaju da subjekti koji su temeljem zakona dužni ispuniti koju obvezu to ne učine, registarski sud ih može opomenuti i izreći im novčanu kaznu.

LITERATURA

1. Vilim Gorenc (2001.): Osnove trgovačkog prava
2. Zdravko Momčinović, Marijan Sušanj (2005.): Obrt i trgovačko društvo s ograničenom odgovornošću
3. Gordana Brčić (2004.): Trgovačko pravo
4. Narodne novine, (2015.): Zakon o sudskom registru, Urednički pročišćeni tekst, broj 1/95, 57/96, 1/98, 30/99, 45/99, 54/05, 40/07, 91/10, 90/11, 148/13, 93/14 i 110/15